

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
32008951	IES Ramón Otero Pedrayo	Ourense	2024/2025

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Historia do mundo contemporáneo	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	6
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	17
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	18
7.2. Actividades complementarias	18
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	19
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	20
9. Outros apartados	20

1. Introducción

O decreto 157/2022, do 15 de setembro, establece o currículo da educación no Bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Coa finalidade de establecer as condicións propicias para afondar nos cambios metodolóxicos necesarios para alcanzar aqueles obxectivos, a Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, deulle unha nova redacción ao artigo 6 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, para definir o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada unha das ensinanzas. O currículo estará integrado polos obxectivos de cada ensinanza e de etapa educativa; as competencias, ou capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, e para lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos; os contidos, ou conxuntos de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias; a metodoloxía didáctica, que abrangue tanto a descrición das prácticas docentes como a organización do traballo dos/das docentes; os estándares e resultados de aprendizaxe avaliábeis; e os criterios de avaliación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa. Os contidos ordénanse en disciplinas, que se clasifican en materias, ámbitos, áreas e módulos en función das ensinanzas, as etapas educativas ou os programas en que participe o alumnado.

A materia de Historia do Mundo Contemporáneo é unha materia optativa da modalidade do Bacharelato de Humanidades. Pretende proporcionarlle ao alumnado unha visión rigorosa e á vez útil e funcional da historia contemporánea, orientada a promover a observación, análise e interpretación da súa contorna real e, ao mesmo tempo, o exercicio dunha cidadanía activa e implicada na vida social. O pensamento histórico, que integra o conxunto de intencións, estratexias e métodos que orientan o estudo do pasado, ponse ao servizo da comprensión do presente para afrontar así os retos que nos formula o século XXI. Porque é desde a observación do mundo actual e a previsión do porvir que xa despunta de onde xorde a necesidade de dirixir a nosa mirada á historia, máis ou menos recente, para obter as claves, as preguntas e tal vez tamén algunha das respostas coas que entender e mellorar o mundo en que vivimos. Os problemas e retos que nos formula a realidade globalizada que configura a nosa contorna son múltiples e ineludibles, e non é posible atendelos sen os recursos que nos ofrece a historia contemporánea, que desde hai algo máis de dous séculos trata de lle dar resposta a boa parte destes mesmos desafíos. Neste sentido, o alumnado debe tomar conciencia de que herda un legado, dado nas experiencias acumuladas polas xeracións que nos precederon, no que, xunto aos grandes logros que nos permiten dispoñer hoxe dun relativo benestar, tamén cabe atopar erros, fracasos e feitos dolorosos que é preciso afrontar e incorporar á nosa memoria colectiva para aprender a evitar situacións semellantes. Agora ben, concibir a historia como un proceso aberto, sempre en construción, no que a cidadanía escribe o seu propio destino, implica asumir unha responsabilidade cívica, comprometida cunha sociedade máis xusta, equitativa e solidaria.

Doutra banda, a aproximación á metodoloxía histórica obriga o alumnado ao uso rigoroso e crítico das fontes, á utilización precisa dos conceptos e do marco da historiografía, e ao coñecemento reflexivo das principais teorías e correntes académicas que foron desenvolvéndose no ámbito da historia e doutras ciencias sociais afíns. Así mesmo, a metodoloxía histórica promove o exercicio de procesos indutivos e de indagación relacionados con estratexias de utilización de documentos e probas, así como á procura e ao tratamento de información e fontes textuais, gráficas, audiovisuais, artísticas, literarias, hemerográficas e sonoras, accesibles en moitos casos grazas a plataformas dixitais. Por último, a utilización de datos, o contraste, contextualización e interpretación da información e o traballo directo coa narración histórica permiten entender a historia como un ámbito de coñecemento en construción, en continua revisión e cambio, e condicionado polos intereses que, desde o presente, marcan a relevancia de determinadas cuestións e formulacións. En todos estes procesos adquire un papel fundamental o exercicio do pensamento crítico, fundamentado e razoado, do mesmo xeito que a transferencia de información e do coñecemento elaborado que, ademais de supoñer o uso avanzado de medios dixitais implica tamén o desenvolvemento de estratexias comunicativas eficaces.

Os diferentes obxectivos que conforman a materia diríxense ao logro dos fins xa enunciados, identificando as estratexias, ferramentas e procesos necesarios para introducir o alumnado no pensamento histórico e para abordar as claves e as grandes cuestións arredor das que se configura o mundo contemporáneo. Trátanse nelas os temas e acontecementos fundamentais que marcaron o transcurso da historia contemporánea ata o mundo actual, así como os retos que é necesario afrontar no presente para encarar o século XXI.

Así, ademais de habilidades e procedementos concretos, e referencias a determinados ámbitos de coñecemento asociados a cuestións e temas clave, os obxectivos refiren aqueles valores e actitudes que conforman a orientación práctica e funcional da materia e o compromiso social que esta quere promover.

Os criterios de avaliación conxugan os obxectivos cos contidos e están orientados ao logro dos obxectivos xerais do bacharelato. Neles incorpóranse todos os tipos de contidos, destrezas, actitudes e valores que deberán considerarse de maneira conxunta e equilibrada. Supoñen, deste xeito, a adaptación de estratexias metodolóxicas e accións educativas

nas que se exerciten tanto os procesos instrumentais como as actitudes, aplicándose para iso os principios e pautas metodolóxicas do pensamento histórico na construción do coñecemento. Esta adaptación implica, polo tanto, a disposición de instrumentos de avaliación adecuados e diferenciados cos que ponderar un conxunto amplo e diverso de accións, tendo sempre en conta a diversidade e individualidade do alumnado.

A formulación e deseño desta materia responde a unha proposta de aprendizaxe xeral común ao desenvolvemento da materia de Xeografía e Historia en educación secundaria obrigatoria e da materia de Historia de España de segundo de bacharelato. Desta maneira, tanto os presupostos didácticos e a definición competencial como a organización dos contidos manteñen unha redacción e estrutura estreitamente vinculada, o que permite concibir dun modo coherente a aprendizaxe da historia e das ciencias sociais, así como apreciar mellor o seu valor educativo.

Os criterios de avaliación e os contidos están agrupados en catro bloques: «Revolución e restauración. Capitalismo, nación e imperio», «Primeira Guerra Mundial. Período de Entreguerras. Segunda Guerra Mundial e Guerra Fría», «Desenvolvemento económico, poboación e identidades» e «Un mundo globalizado. Retos do mundo actual». A súa organización e redacción aséntase arredor dos eixes e claves conceptuais que estruturan os obxectivos e teñen unha clara intencionalidade temática, aínda que manteñan una certa disposición cronolóxica e un bloque específico dedicado ao mundo actual. Esta forma de organizar os contidos pretende promover non só a conexión do pasado co presente inmediato, para insistir así no carácter funcional e significativo das aprendizaxes, senón tamén o establecemento de marcos comparativos con respecto ao desenvolvemento de experiencias e procesos históricos determinados entre distintas etapas desta mesma época. Deste xeito acentúase o tipo de aproximación interpretativa e comprensiva da historia contemporánea que se pretende, sen que por iso se descontextualicen os feitos e acontecementos concretos máis relevantes, que deben ser identificados e explicados desde os parámetros e variables que definen cada momento histórico e a aplicación do criterio de causalidade, esencial nesta disciplina. Polo demais, esta proposta de contidos ha de permitirilles ao profesorado e ao equipo docente dos centros desenvolver as súas propias intencións e programacións educativas, incorporando proxectos interdisciplinarias que impliquen o traballo con outras materias.

Desde esta perspectiva competencial da materia, na que o exercicio de habilidades e procesos asociados ao pensamento histórico resulta ineludible dado o valor que se lle confire a esta disciplina para a análise da realidade, é recomendable tratar constantemente situacións actuais e establecer constantes inferencias entre o pasado e o presente. Ademais, a presenza dun bloque específico sobre os retos do mundo actual incide na necesidade de ver a historia como un instrumento non só para a análise do presente, senón tamén para a adopción de compromisos ante os retos do século XXI. Convén afastarse así de propostas de aprendizaxe excesivamente lineais en que, por unha atención excesiva ás etapas máis afastadas, se posterguen as cuestións máis próximas e de maior actualidade. En calquera caso, haberase de procurar que as aprendizaxes se conecten coa realidade próxima ao alumnado, relacionando os distintos contidos co conxunto de experiencias históricas que forman a memoria colectiva, o patrimonio e a contorna cultural, material e inmaterial do daquela forma parte.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer os movementos, accións e transformacións históricas que contribuíron ao afianzamento da liberdade no mundo contemporáneo, a través do estudo comparado de casos e o uso correcto de termos e conceptos históricos, para valorar os logros que supoñen os sistemas democráticos como principal garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais.	2		2		11	1-2-3	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos da Idade Contemporánea, a través do emprego de fontes históricas fiables, a lectura de textos historiográficos e a elaboración de argumentos propios que preveñan a manipulación da información, para afrontar acontecementos traumáticos do noso pasado recente, evitar a repetición de feitos semellantes, recoñecer as vítimas e defender a aplicación do principio de xustiza universal.	1-5				11-31-40	1-2-3		
OBX3 - Identificar a desigualdade como un dos principais problemas das sociedades contemporáneas, recoñecendo as experiencias históricas de determinados colectivos, empregando a análise multicausal e valorando o papel transformador do suxeito na historia, para comprender como se formaron as actuais sociedades complexas, apreciar a riqueza da diversidade social, valorar os logros alcanzados e asumir os retos que formula a consecución de comunidades máis xustas e cohesionadas.	3		1	5	12-31-40	2-3		
OBX4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, utilizando o pensamento histórico, os seus conceptos e métodos, para analizar criticamente como se foron construíndo e conformando a través do tempo, elaborar argumentos propios cos que contribuír a un diálogo construtivo, respectar os sentimentos de pertenza e valorar a riqueza patrimonial e o legado histórico e cultural que produciron.	3-5				12-31	2-3		1-2
OBX5 - Identificar e recoñecer os principais retos do século XXI a través de procesos avanzados de procura, selección e tratamento da información, o contraste e a lectura crítica de fontes, para entender o fenómeno histórico da globalización, a súa repercusión no ámbito local e planetario e na vida cotiá das persoas, e mostrar a necesidade de adoptar compromisos ecosociais para afrontar os obxectivos de desenvolvemento sustentable.	3		5	1	20-40	3-4	1	
OBX6 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas repercusións sociais, ambientais e territoriais no mundo contemporáneo, a través do uso de métodos cuantitativos e da análise multifactorial do desenvolvemento económico, os ritmos de crecemento e a existencia de distintos modelos e sistemas, para tomar conciencia das relacións de subordinación e dependencia, e adoptar un compromiso activo coa sustentabilidade, a defensa dos dereitos sociais e o acceso universal a recursos básicos.			4-5		20-50	3-4	1-2	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX7 - Interpretar a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, a través da aproximación á historiografía e aos debates sobre temas clave da historia, para valorar criticamente os distintos proxectos sociais, políticos e culturais xerados, as accións levadas a cabo e as experiencias vividas, desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	3-5			3	12-31-40	2-3		
OBX8 - Describir e analizar os cambios e permanencias que se produciron na sociedade contemporánea, os comportamentos demográficos, os modos de vida e o ciclo vital, prestando especial interese á situación da muller, aos roles de xénero e idade, aos mecanismos de control, dominio e submisión e á loita pola dignidade e contra a discriminación, realizando proxectos de investigación e aplicando o pensamento histórico para recoñecer o valor e importancia das personaxes anónimas da historia.	5		3	2	12-31-40	2-3		

Descrición:
3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Revolución e restauración. Capitalismo, nación e imperio	O traballo do historiador. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea. A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. Imperios e cuestión nacional. O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.	25	35	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Revolución e restauración. Capitalismo, nación e imperio	A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea. O movemento pola em igualdade Conciencia e memoria democrática. Coñecemento e respecto aos principios e normas de Dereitos Humanos. A Igualdade de xénero: situación da muller no mundo Conservación e difusión do patrimonio histórico. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.	25	35	X		
2	Primeira Guerra Mundial. Período de Entreguerras. Segunda Guerra Mundial e Guerra Fría	Militarización e carreira armamentística. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O Holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX:Fascismo, Nazismo, Estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI. Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal. Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sustentable. Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática. Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.	25	35		X	
3	Desenvolvemento económico, poboación e identidades	Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: sistemas económicos contemporáneos. Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. e na organización socia. Grupos vulnerables e marxinados. A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias	25	35		X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Desenvolvemento económico, poboación e identidades	<p>e conflitos en defendados dereitos laborais e a mellora das condicións de vida. O desenvolvemento tecnolóxico e dixital e os novos retos do futuro económico, social e laboral.</p> <p>Desenvolvemento económico esustentabilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aosobxectivos de desenvolvemento sustentable.</p> <p>Éxodos masivos de poboación. Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto anteasmanifestacións ideolóxicas e culturais.</p> <p>Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural. Defensa dos dereitos das minorías.</p>	25	35		X	X
4	Un mundo globalizado. Retos do mundo actual	<p>Os conflitos fraticidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva.</p> <p>O proceso de globalización no mundo contemporáneo e as súas implicacións na sociedade actual.</p> <p>Aglomeracións urbanas e desafíos no mundo rural.</p> <p>A nova orde mundial multipolar: choques e alianzas entre civilizacións.</p> <p>¿ Ameazas rexionais e planetarias: terrorismo, crime organizado, radicalismos, ciberameazas e armas de destrución masiva.</p> <p>A emerxencia climática e os seus desafíos</p> <p>Crise das ideoloxías e «fin da historia»: a era do escepticismo e dos novos populismos.</p> <p>Os retos das democracias actuais: corrupción, crise institucional e dos sistemas de partidos, tendencias autoritarias e movementos antisistema.</p> <p>Comportamento ecosocial: movementos en defensa do ambiente. Compromiso cos obxectivos de desenvolvemento.</p> <p>Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.</p> <p>Solidariedade e cooperación.</p>	25	35			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Revolución e restauración. Capitalismo, nación e imperio	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.	PE	80
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, e a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.

Contidos

- A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción.
- A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios.
- Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización.
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.
- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.

UD	Título da UD	Duración
2	Primeira Guerra Mundial. Período de Entreguerras. Segunda Guerra Mundial e Guerra Fría	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Test, desenvolvemento, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.	PE	75
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Test, desenvolvemento, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.	TI	25

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O Holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, Nazismo, Estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI. - Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal. - Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sustentable. - Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.

UD	Título da UD	Duración
3	Desenvolvemento económico, poboación e identidades	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar as condicións de vida, o mundo do traballo e as relacións laborais e a súa conflictividade a través do estudo multidisciplinario dos movementos sociais, particularmente os relacionados co obrerismo, valorando o papel que representan a acción colectiva e do suxeito na historia para o recoñecemento dos dereitos sociais e o benestar colectivo.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sustentabilidade do planeta.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da Revolución Industrial á era postindustrial. - Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas. - Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxinados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea. - A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos

Contidos

- dereitos laborais e a mellora das condicións de vida.
- O desenvolvemento tecnolóxico e dixital e os novos retos do futuro económico, social e laboral.
- Desenvolvemento económico e sustentabilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos obxectivos de desenvolvemento sustentable.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.

UD	Título da UD	Duración
4	Un mundo globalizado. Retos do mundo actual	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.	PE	100
CA4.2 - Analizar criticamente o fenómeno histórico da globalización e a súa repercusión no ámbito local e planetario, valéndose do manexo de distintas fontes de información e dunha adecuada selección, validación, contraste e tratamento destas, previndo a desinformación e considerando o emprendemento, a innovación e a aprendizaxe permanente como formas de afrontar os retos dunha contorna económica, social e cultural en constante cambio.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		
CA4.3 - Identificar os principais retos do século XXI e a súa orixe histórica, a través da análise da interconexión entre diversos procesos políticos, económicos, sociais e culturais nun contexto global, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosocialmente responsables e orientados á sustentabilidade do planeta, a defensa das institucións democráticas, a mellora do benestar colectivo e a solidariedade entre as xeracións presentes e futuras.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliadas realizadas na aula e en casa.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Test, desarrollo, comentarios de textos históricos. Elaboración de traballos monográficos individuais e en equipo. Actividades escritas avaliáveis realizadas na aula e en casa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia. - O proceso de globalización no mundo contemporáneo e as súas implicacións na sociedade actual. Aglomeracións urbanas e desafíos no mundo rural. - A nova orde mundial multipolar: choques e alianzas entre civilizacións. - Ameazas rexionais e planetarias: terrorismo, crime organizado, radicalismos, ciberameazas e armas de destrución masiva. - A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro. - Crise das ideoloxías e "fin da historia": a era do escepticismo e dos novos populismos. - Os retos das democracias actuais: corrupción, crise institucional e dos sistemas de partidos, tendencias autoritarias e movementos antisistema. - Comportamento ecosocial: movementos en defensa do ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos obxectivos de desenvolvemento sustentable. - Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación. - Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Explicación activa na aula dos contidos conceptuais que pode apoiarse no libro de texto e en material propio ou previamente seleccionado polo profesor pero que sempre quedará recollido na aula virtual para o seu uso e consulta. Constará dunha parte teórica relativa ó contexto e as situacións, datos e acontecementos históricos dende un enfoque activo, que eles e elas teñan que ir completando e solucionando as enquisas e completando os pasos dende un enfoque investigativo, activo, e constructivo. Así irán completando esta parte teórica que despois aplicarán na construción propia de análise históricos. Este, polo tanto será un enfoque competencial no que se proporán análise de documentos, deducións e pesquisas individuais e grupais, debates, etc...

Farán comentario de texto histórico a partir de material suministrados pola profesora, que conducirán ó alumnado á realización de actividades de indagación e síntese a partires de fontes diversas: libro de texto e enciclopedias, fundamentalmente. Pero tamén prensa, e medios de comunicación audiovisuais (radio, TV, vídeos documentais e cinematográficos). Ditas actividades veranse precedidas e complementadas polas explicacións de clase e estarán a disposición sua na aula virtual da materia.

Buscarase un enfoque multidisciplinar e amplo propoñendo opcionalidade e escolleita segundo preferencias e capacidades tanto nas actividades, como métodos, estratexias, etc...tamén dende o plan lector que terá unha concreción nesta asignatura, con textos contextualizados nos diferentes períodos a tratar ou en relación ós contidos que se estean dando.

Buscarase esa proxección social, o xeito de que o alumnado mire cara a fora, o seu contexto real por medio de actividades complementarias, excursións, debates, visitas, exposicións, charlas e participación en aqueles eventos que se vaian dando ó longo do curso.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Os tres piares da materia serán a Aula Virtual, como ferramenta da construción teórica da materia e o libro de texto (Historia do Mundo Contemporáneo. Baía Ed. 978-84-9995-401-1); e en terceiro lugar o caderno de clase, no que eles irán cosntruíndo a propia materia do curso, con anotacións, e apuntamentos que podan servirlle para a realización da proba e dos comentarios de texto histórico, actividades, recensións, pescudas, etc...É fundamental, polo tanto, a dotación na aula dun proxector e ordenador.

A Biblioteca do centro será un espazo no que poderase desenvolver actividades; así como os espazos de uso común: aula de informática, patios, claustro, etc...

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Dado que é unha materia optativa para alumnado de baharalato de Humanidades, é fundamental a información do expediente de cada un deles e da súa experiencia coa materia de 4º da ESO que comparte contidos, enfoques e metodoloxías similares.

Ademais, por ser ensino posobligatorio non se fará proba específica neste senso, de avaliación de comprensión dos contidos de base ou de partida, senón que a avaliación inicial será destiñada a diagnosticar aqueles métodos, ferramentas, prácticas e estratexias que faciliten o acceso ó currículo. Isto só se irá entrevedo coa práctica docente habitual e a posta en marcha das dinámicas propias da materia. Polo tanto esta avaliación ten diferentes tempos ó longo do curso e en relación ós distintos bloques de contidos. Unha vez diagnosticados estas necesidades particulares e individuais do alumnado, intentará adaptarse a materia a aquelas formas que mais lle conveñan e faciliten o proceso.

Aplicaránse os protocolos oportunos no caso de alumnado con necesidades específicas; así como as indicacións do Departamnto de Orientación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	25	25	25	25	100
Proba escrita	80	75	80	100	84
Táboa de indicadores	20	25	20	0	16

Criterios de cualificación:

A CUALIFICACIÓN DE CADA AVALIACIÓN é o resultado da media aritmética das cualificacións obtidas polo alumno ou alumna nos seguintes apartados, de acordo ca ponderación que se especifica para cada unha das avaliacións:

- Probas escritas (80%): Probas sobre contidos dados na clase e previamente comunicados coa antelación suficiente. Cada proba/exame valórase de 0 a 10 puntos e para a superación de cada unha, terá que acadar un 5. A nota deste apartado é a media aritmética das cualificacións obtidas nas distintas probas. Realizarase alomenos unha no trimestre. No caso de mais calcularase a media aritmética delas.

- Traballo diario (20%): Observación, valoración e calificación do traballo diario na aula virtual e física, tarefas da casa individuais e en grupo. Estas actividades poden ser de diferente natureza, individuais ou grupais, (comentarios de documentos, actividades do libro de texto, debates e ensaios, pescudas e investigacións, actividades de ampliación, etc...). Todo este traballo recollerase no caderno individual do alumnado, que estará á disposición da profesora para a súa valoración e cualificación. Valórase de 0 a 10 puntos.

- Plan de Lectura (+1 punto na media trimestral): Ó longo do trimestre a profesora facilitará fragmentos de textos literarios (Aula Virtual) complementarios ós contidos que se están dando na asignatura. A lectura destes textos terá carácter voluntario, de ampliación e complementario. A súa avaliación será positiva ata 1 punto que se sumará á media trimestral, pero que non restará. Aaliarase con catro preguntas de distinta dificultade sobre aspectos dos textos propostos. Cada pregunta correcta suporá 0'25. O cuestionario (4 preguntas) sobre os textos poderánse facer coincidir ou non con outra proba escrita que se faga no trimestre.

A CUALIFICACIÓN FINAL DA MATERIA é o resultado da media aritmética das cualificacións obtidas polo alumno ou alumna nas tres avaliacións. De ter que realizar a recuperación de algunha avaliación, a cualificación obtida nela será a empregada na media. A nota deste exame de recuperación é o 100% da nota da avaliación, tendo que obter un 5 sobre 10 (puntos) para recuperala.

Poderá superarse a materia cando a media aritmética das tres avaliacións e igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

O alumnado, que por ter dúas ou todas as avaliacións suspensas, se presente ao exame final de recuperación de toda a materia (proba escrita), ten que acadar unha cualificación igual ou superior a 5 punto. Esta nota faralle a media aritmética coa outra avaliación ou avaliacións xa superadas durante o curso (de ter superada algunha, se vai ó global con todas as avaliacións, esa será a nota).

O alumnado suspenso, cualificación media final inferior a 5 puntos, deberá recuperar a materia completa na convocatoria extraordinaria, independentemente das avaliacións aprobadas durante o curso.

EXAMES DE RECUPERACIÓN DA AVALIACIÓN

Despois de cada avaliación consensuarase a data de realización dunha proba para recuperar os contidos non superados (menos de 5 de media na nota da avaliación) que serán todos os do trimestre. Farase un exame despois da 1ª e da 2ª avaliación. A nota obtida neste exame supón o 100% da nota do trimestre, e polo tanto, empregarase para operar tal e como se especifica noutros apartados.

A 3ª avaliación poderá recuperarse no exame final/global.

Se non se supera os 5 puntos sobre 10 nas probas de recuperación, entón poderá acudir o exame global/final coas partes non superadas nas recuperacións trimestrais. Seguiránse entón as indicacións relativas o exame final/global.

EXAME FINAL/GLOBAL

A final do curso poderanse presentar a este o alumnado con algunha avaliación suspensa. Non se poderan presentar alumnado para subir a nota media. Non se presentará o alumnado que tendo unha media de 5 ou mais teña algunha avaliación suspensa.

Esta proba constará de contidos que habiliten para superar a 1ª, 2ª e 3ª avaliación. Cada alumno/a resolverá a parte que corresponda á materia que non superara con anterioridade. A cualificación de cada parte será independente, e para superarse esa avaliación seberá obterse alomenos un 5 sobre 10 puntos. Con esta cualificación operaranse as medias que se citan anteriormente para a obtención da media final da asignatura.

Neste caso, de alumnado que obteña a media final da asignatura tendo que presentarse a este exame global (por unha ou mais avaliacións), decaerá do dereito a sumar 1 punto do Plan de Lectura.

COMPLEMENTO AOS CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

- Nas cualificacións de cada avaliación e nas finais/globais as notas obtidas que vaian desde o número enteiro exacto sen decimais ata ese número con 49 centésimas serán redondeadas para o enteiro inferior; e desde ese número a partir de 50 centésimas para o superior. Exemplo:

De 6,00 a 6,49, a nota é un 6

De 6,50 até 6,99, a nota é un 7

Porén, para obter a cualificación final da convocatoria ordinaria a media aritmética das notas de cada avaliación farase contando os decimais. Aplicándolle ao resultado final o redondeo explicado con anterioridade.

- No caso de que a profesora evidencie que un alumno ou alumna posúe ou emprega calquera instrumento ou actitude para copiar nun exame, proba, actividade ou traballo, a cualificación aplicada será de 0 puntos sobre 10, cas consecuencias xa especificadas a hora de facer media con outras probas, actividade, exercicios, traballo, etc.

- A non asistencia a exames terá que ser xustificada (cun xustificante médico, de ter estado enfermo ou ter acudido á consulta, ou por un deber inescusable) para poder realizarse noutra data. A profesora fixará unha data única para repetir a proba escrita, común a todos os que faltaron ese día.

- Entendese que a avaliación conclue, non coa realización do exame ou exames de avaliación propiamente dito,

senon co examen de recuperación se houbera lugar para él (cando o alumno ou alumna non acadan o 5 na nota final da avaliación).

Criterios de recuperación:

Despois de celebrada cada Avaliación, realizarase un exame de recuperación (proba escrita) para os alumnos que a tiveran suspensa (nota inferior a 5 puntos sobre 10).(*)

Ao final da 3ª trimestre/avaliación, haberá un exame final (proba escrita) de recuperación de toda a materia para o alumnado que teña dúas ou todas as avaliacións suspensas. Aquel que teña unha avaliación suspensa terá dereito a unha recuperación de dita avaliación.

(*)No caso da 3ª Avaliación, a falta de datas dispoñibles obriga a realizar a proba escrita de recuperación no Exame Final, e sempre que esta sexa a única avaliación suspensa.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O programa de recuperación consta de dúas convocatorias: en xaneiro-ferreiro e en abril-maio. Para recuperar a asignatura deberá acadar unha media entre as dúas de un 5 ou mais. Se non se presenta perderá o dereito de avaliación.

En outubro-novembro entregaráselle un caderno de actividades e rexistrarse a súa entrega. Este caderno versará sobre a materia a recuperar e da que se examinará por escrito en data previamente divulgada. A convocatoria desta proba escrita é de obrigada asistencia. Deberá entregar o caderno para a súa calificación. A nota final desta convocatoria suporá o 40% do caderno e o 60% da proba. Nesta convocatoria, entregarase e rexistrarse a entrega do segundo caderno de actividades para que entregue na seguinte convocatoria da proba escrita. Esta segunda proba escrita realizarana en abril-maio. A ela acudirán co caderno de actividades. E obrigado presentarse á proba. Se non traen o caderno poderán presentarse ó exame pero renuncian a obter ese 40% da nota xa que se considera un 0 nesa parte.

Estes criterios serán explicados e divulgados previamente. As datas de convocatoria de proba serán fixadas e divulgadas coa suficiente anterioridade.

A asignatura considerase recuperada cando a media entre a nota obtida na primeira e na segunda convocatoria resulte 5 ou superior a 5. As notas das convocatorias obteñense do caderno de actividades (40%) e a proba escrita sobre os contidos parciais referidos nesas actividades (60%). De non presentarse a algunha das dúas convocatorias enténdese que perde o dereito de RECUPERAR.

6. Medidas de atención á diversidade

Dado o nivel non procede ningunha medida neste sentido. Os contidos non se poden nin reducir nin simplificar. Ó único neste sentido sería modificacións non significativas do currículo encamiñadas a facilitar o acceso a contidos por parte de alumnado con dificultades motrices, sensoriais ou cognitivas. Neste senso o departamento asesorado polo Departamento de Orientación do centro intentará integrar a todo aquel alumnado con necesidades específicas a través do traballo na aula, reforzo, exercicios específicos para realizar na casa, probas e recuperacións necesarias. Aplicaranse os protocolos normativos no caso de alumnado con necesidades específicas.

O ensino debe comprometerse coa diversidade, non so sendo tolerante coas singularidades e aceptándolas, senon considerándoas como valores e comprometéndose educativamente con elas. A diversidade é unha característica natural das persoas; como educadores, debemos respetalas e estimulalas procurando que estas diferencias non troquen en desigualdade.

A nosa acción educativa debe basearse no dereito á igualdade na diferenza, na diversidade.

As liñas de actuacións xerais serán:

¿ Currículo comprensivo, único, común e diverso.

¿ Obxetivos y contidos únicos e vías de acceso adaptables e avaliación aberta (posibilidade de axear tipos de probas).

¿ Á diversidade de suxeitos responderemos con diversidade metodolóxica:

¿ Aprendizaxe cooperativo entre estudantes. Tutorías de iguais.

¿ Recursos para traballos independentes.

¿ Flexibilizala organización do tempo e do espazo na medida do posible: traballos a distinto ritmo e traballo individual, en tándem e en grupo.

¿ Coeducación.

¿ Práctica diferenciada:

¿ Tareas e actividades de distinta profundidade e complexidade, facilitando o acceso de todos ó mesmo currículo.

¿ Actividades de reforzo: Axudalos alumnos con dificultade de aprendizaxe,. Fomentalas titorías de iguais. Fomentala súa participación na clase con debates, traballos en grupos, etc.

¿ Actividades de ampliación: Aumentalas responsabilidades dos alumnos máis motivados, por exemplo, con titorías de iguais ou engadíndolle algún elemento de complexidade ás actividades propostas. As lecturas do Plan Lector tamén se dirixen neste senso.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4
ET.1 - Educación cívica e institucional	X	X	X	X
ET.2 - A igualdade efectiva entre homes e mulleres	X	X	X	X
ET.3 - Valores inherentes ao principio de igualdade e non discriminación	X	X	X	X
ET.4 - Resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida: familiar, social, escolar así como os valores da paz, democracia, respecto	X	X	X	X
ET.5 - Rechazo ás actitudes sexistas, xenófobas e discriminatorias	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Plan Lector	Animación á lectura dentro do programa xeral do centro.	X	X	X
Día do Centro	Interdisciplinaridade		X	

Observacións:

Xuxestión de lecturas vinculadas a contidos históricos dados no curso tal como se establece no PLAN DE LECTURA . Favorecerase o seu acceso dende a aula virtual e valorarase positivamente (reforzo sen penalización) a lectura das mesmas.

Todas as actividades complementarias e extraescolares están definidas e programadas para enriquecer o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado, polo tanto están consensuadas a nivel de departamento didáctico e pensadas para lograr un aproveitamento didáctico diferente fóra das aulas.

As actividades fora da aula están definidas a través de tres fases:

- Primeira fase: preparación na aula previa á saída da UD correspondente.
- Segunda fase: a visita programada e organizada, o disfrute da actividade.
- Terceira fase: avaliación e comprobación dos saberes adquiridos por medio da actividade.

Proposta de actividades extraescolares e complementarias:

- Premio anual Otero Pedrayo sobre a personalidade, vida e obra do aautor para alumnado de ESO e Bacharelato. (voluntario, individual ou en grupo)
- Premio Estatuto de Autonomía de Galicia , Deputación de Ourense.
- Premio de Pensamento crítico Zendal.
- Premio de oratoria da Fundación Otero Pedayo.
- Concurso de historia Eustory.
- Visita o centro cultural Marcos Valcarcel (obradoiros, charlas, conferencias, exposicións...)
- Universidade de Vigo: charlas científico-divulgativas, orientativas, visitas.
- Visita á fábrica de Massó en Bueu pertencente á rede de museos da Xunta de Galicia, na que se atópa o Museo Massó, fábrica conserveira e baleeira.
- Visita didáctica a Cabreiroá, Verín.
- Colaboración na organización, e deseño do día da Historia do Intituto, 5 de marzo de 2024 (?). O alumnado de 1º de bacharelato será o coordinador e organizador da xornada de Historia no Instituto, 5 de marzo.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Nivel de logro1: Ao longo do curso o cumprimento da programación e dos estándares é dun 50%-75%
Metodoloxía empregada
Nivel de logro2: O nivel de cumprimento da programación e a consecución dos estándares é dun 75%-90%
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Nivel de logro3: O nivel de cumprimento da programación é do 90% ao 100% e os estándares están ao nivel adecuado de esixencia.
Medidas de atención á diversidade
Nivel de logro3: O nivel de cumprimento da programación é do 90% ao 100% e os estándares están ao nivel adecuado de esixencia.
Nivel de logro3: O nivel de cumprimento da programación é do 90% ao 100% e os estándares están ao nivel adecuado de esixencia.
Clima de traballo na aula
Nivel de logro3: O nivel de cumprimento da programación é do 90% ao 100% e os estándares están ao nivel adecuado de esixencia.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Nivel de logro1: Ao longo do curso o cumprimento da programación e dos estándares é dun 50%-75%

Descrición:

Será compromiso da docente levar a cabo toda a programación proxectada. Non obstante, é sabido que o proceso pode verse ralentizado por diversas circunstancias. Establécense os seguintes niveis de logro indicados. Esta programación está suxeita a revisión constante ao longo do curso , deste xeito farase un seguimento do procedemento de ensinanza-aprendizaxe.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O departamento posúe un procedemento para avaliar a programación. Esta avaliación faise a través dos instrumentos de control interno do centro, sobre todo mediante a reunión periódica dos membros do departamento, o control polo mesmo e o seguimento da programación, das actas de departamento na cal se anota calquer incidencia que poda xurdir, así como una valoración da programación tanto no desenvolvemento temporal dos contidos, como noutros aspectos positivos e negativos que podan acontecer. Incluir una avaliación xeral de todo o curso ademáis das memorias periódicas de análise de resultados das avaliacións e propostas de mellora.

9. Outros apartados